

Þjóðarpúls Gallup

Svik og öryggi á internetinu

Janúar 2015

Algengt að reynt sé að svíkja fé út úr eða svindla á fólki

Könnun Capacent Gallup sýnir að flestir, eða tæplega 73% Íslendinga 18 ára og eldri, hafa lent í því að reynt hafi verið að svíkja fé af þeim eða svindla á á annan hátt.

Tæplega 52% segja að óprúttir aðilar hafi haft samband í gegnum tölvupóst, rúm 30% í gegnum síma og tæplega fjórðungur segir að samband hafi verið haft í gegnum smáskilaboð (sms). Færri nefndu aðrar leiðir.

Tæplega 28% hafa aldrei lent í að svindlarar hafi haft samband við þá.

Þegar spurt var um atvik á internetinu kom í ljós að tæplega 42% hafa fengið vírus í tölvuna sína eða tæki, 10% nefna að brotist hafi verið inn í aðgang þeirra að forritum (t.d. tölvupósti, samfélagsmiðlum eða annað) og tæplega 4% hefur borist efni sem særði blygðunarkennd þeirra.

Tæp 2% 18 ára og eldri hafa orðið fyrir einelti á netinu.

Könnunin var framkvæmd á tímabilinu 16.-27. október síðastliðinn.

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn

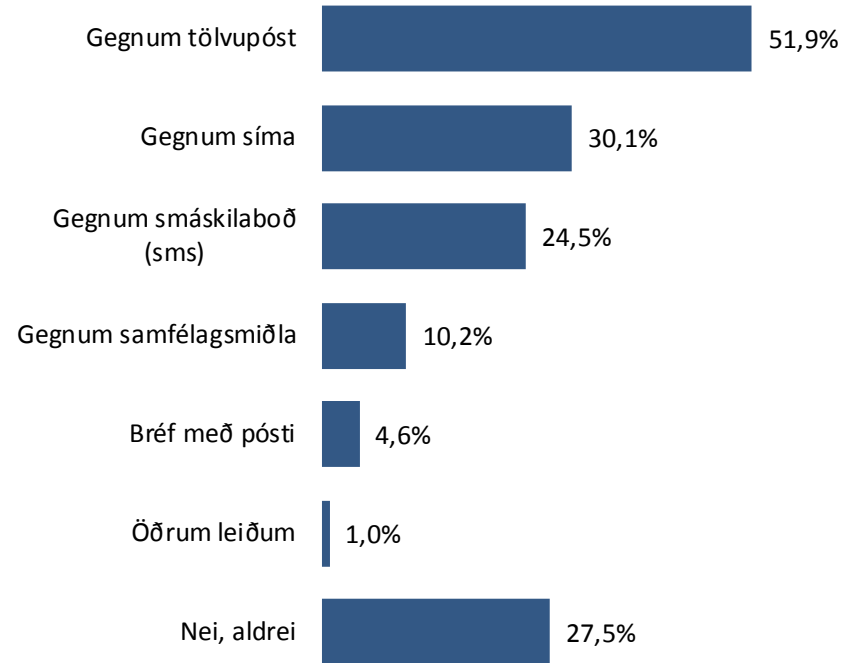
Unnið fyrir	Capacent
Markmið	Að kanna upplýsingaöryggi meðal almennings
Framkvæmdatími	16. - 27. október 2014
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1450 manns á öllu landinu, 18 ára og eldri, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Capacent Gallup
Verknúmer	4024369

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	1450
Svara ekki	548
Fjöldi svarenda	902
Þátttökuhlutfall	62,2%

Sp. 1. Undanfarið hafa borist fréttir af aðilum sem hafa samband við fólk og reyna að svíkja út fé eða svindla á því. Hefur einhver tíma verið haft samband við þig af slíkum aðilum með einhverjum af eftirfarandi leiðum?

	Fjöldi	%	+/-
Gegnum tölvupóst	461	51,9	3,3
Gegnum síma	268	30,1	3,0
Gegnum smáskilaboð (sms)	218	24,5	2,8
Gegnum samfélagsmiðla	91	10,2	2,0
Bréf með pósti	41	4,6	1,4
Öðrum leiðum	9	1,0	0,7
Nei, aldrei	244	27,5	2,9
Fjöldi svara	1.330		
Tóku afstöðu	888	98,5	
Tóku ekki afstöðu	14	1,5	
Fjöldi svarenda	902	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn sva rmöguleika. Hlutfallstölur eru því re i knaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

Sp. 1. Undanfarið hafa borist fréttir af aðilum sem hafa samband við fólk og reyna að svíkja út fé eða svindla á því. Hefur einhvern tíma verið haft samband við þig af slíkum aðilum með einhverjum af eftirfarandi leiðum?

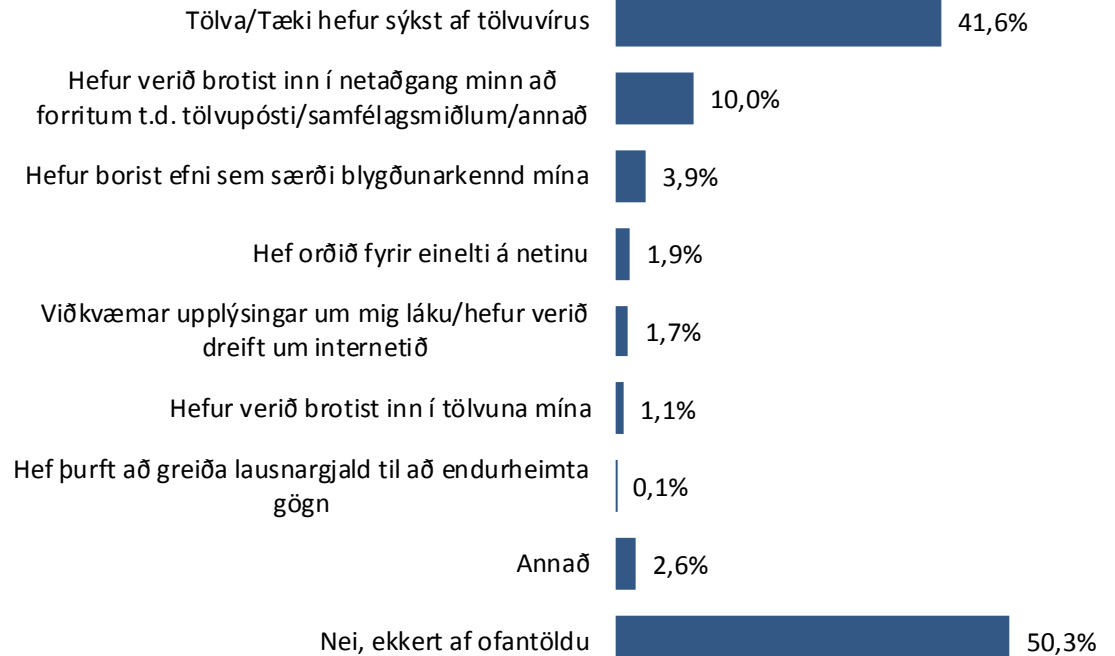
Greiningar

	Fjöldi	Gegnum tölvupóst	Gegnum síma	Gegnum smáskilaboð (sms)	Gegnum samfélagsmiðla	Bréf með pósti	Nei, aldrei	Gegnum tölvupóst
Heild	888	52%	30%	25%	10%	5%	27%	52%
Kyn								
Karlar	442	58%	29%	25%	13%	6%	27%	58%
Konur	447	46%	31%	24%	8%	4%	28%	46%
Aldur								
18-24 ára	120	39%	29%	14%	13%	5%	39%	39%
25-34 ára	149	59%	33%	33%	20%	2%	22%	59%
35-44 ára	151	63%	31%	36%	16%	3%	15%	63%
45-54 ára	158	61%	29%	23%	10%	9%	26%	61%
55-64 ára	146	55%	30%	22%	2%	5%	25%	55%
65 ára eða eldri	164	33%	29%	18%	2%	3%	39%	33%
Búseta								
Reykjavík	331	48%	27%	24%	9%	4%	29%	48%
Nágrannasv.félög R.víkur	240	59%	35%	21%	13%	4%	24%	59%
Önnur sveitarfélög	317	51%	30%	28%	9%	6%	28%	51%
Fjölskyldutekjur								
Lægri en 250 þúsund	62	42%	24%	13%	21%	5%	35%	42%
250 til 399 þúsund	86	46%	21%	27%	14%	4%	32%	46%
400 til 549 þúsund	131	53%	30%	27%	5%	2%	27%	53%
550 til 799 þúsund	162	45%	31%	25%	11%	8%	30%	45%
800 til 999 þúsund	93	67%	35%	33%	14%	5%	16%	67%
Milljón til 1.249 þúsund	73	66%	25%	19%	4%	2%	20%	66%
1.250 þúsund eða hærrí	68	58%	39%	28%	12%	5%	20%	58%
Menntun								
Grunnskólapróf	257	45%	32%	24%	5%	5%	28%	45%
Framhaldsskólapróf	316	49%	30%	28%	11%	5%	29%	49%
Háskólapróf	274	61%	28%	22%	14%	4%	24%	61%

Þar sem prósentur eru feitlettraðar og litaðar með bláu er marktækur munur á milli hópa

Sp. 2. Hefur þú lent í einhverju af eftirfarandi á internetinu?

	Fjöldi	%	+/-
Tölva/Tæki hefur sýkst af tölvuvírus	366	41,6	3,3
Hefur verið brotist inn í netaðgang minn að forritum t.d. tölvupósti/samfélagsmiðlum/annað	88	10,0	2,0
Hefur borist efni sem særði blygðunarkennd mína	34	3,9	1,3
Hef orðið fyrir einelti á netinu	17	1,9	0,9
Viðkvæmar upplýsingar um mig láku/hefur verið dreift um internetið	15	1,7	0,9
Hefur verið brotist inn í tölvuna mína	9	1,1	0,7
Hef þurft að greiða lausnargjald til að endurheimta gögn	1	0,1	0,2
Annað	23	2,6	1,1
Nei, ekkert af ofantöldu	443	50,3	3,3
Fjöldi svara	997		
Tóku afstöðu	881	97,6	
Tóku ekki afstöðu	21	2,4	
Fjöldi svarenda	902	100,0	

Í þessari spurningu mátti nefna fleiri en einn sva rmöguleika. Hlutfallstölur eru því reiknaðar eftir fjölda þeirra sem tóku afstöðu en ekki fjölda svara.

Sp. 2. Hefur þú lent í einhverju af eftirfarandi á internetinu?

Greiningar

	Fjöldi	Tölva/tæki hefur sýkst af tölvuvírus	Hefur verið brotist inn í netaðgang	Annað	Nei, ekkert af ofantöldu	Tölva/tæki hefur sýkst af tölvuvírus
Heild Kyn *	881	42%	10%	9%	50%	42%
Karlar	437	48%	10%	9%	46%	48%
Konur	444	35%	10%	9%	55%	35%
Aldur *						
18-24 ára	120	51%	18%	18%	40%	51%
25-34 ára	150	46%	19%	10%	40%	46%
35-44 ára	147	50%	9%	11%	40%	50%
45-54 ára	157	51%	9%	8%	42%	51%
55-64 ára	143	32%	5%	9%	60%	32%
65 ára eða eldri	164	23%	3%	3%	75%	23%
Búseta *						
Reykjavík	324	34%	9%	11%	55%	34%
Nágrannasv.félög R.víkur	240	46%	13%	11%	44%	46%
Önnur sveitarfélög	317	46%	9%	6%	50%	46%
Fjölskyldutekjur						
Lægri en 250 þúsund	61	54%	19%	19%	37%	54%
250 til 399 þúsund	88	39%	9%	4%	54%	39%
400 til 549 þúsund	129	41%	11%	5%	53%	41%
550 til 799 þúsund	156	40%	9%	10%	51%	40%
800 til 999 þúsund	91	51%	14%	10%	38%	51%
Milljón til 1.249 þúsund	74	42%	5%	6%	54%	42%
1.250 þúsund eða meira	69	44%	13%	20%	41%	44%
Menntun						
Grunnskólapróf	255	40%	10%	5%	57%	40%
Framhaldsskólapróf	315	41%	13%	9%	52%	41%
Háskólapróf	269	46%	7%	15%	42%	46%

Þar sem prósentur eru feitletraðar og litaðar með bláu er marktækur munur á milli hópa

Að lokum

Reykjavík, 26. janúar 2015

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Gísli Steinar Ingólfsson
Unnur Vala Guðbjartsdóttir

Allar ábendingar varðandi framsetningu skýrslunnar eru vel þegnar.
Vinsamlegast sendið tölvupóst á abending@capacent.is til að koma þeim á framfæri.